

جمع آوري سنگها و کانيها _ روش علمي

پيدا کردن، جمع کردن و ثبت سنگها و کانيها يکي از جالب ترين و معروف ترين انواع سرگرمي ها در اوقات فراغت محسوب مي شود. به علاوه زيبايي نمونه هاي سنگ و کاني، حتي افراد غير متخصص را به گردآوري آنها تشويق مي کند. اگر شما هم يکي از علاقمندان جمع آوري اين نوع نمونه ها هستيد، بهتر است اين کار را به صورت علمي انجام دهيد.

جمع آوري نمونه هاي سنگ و کاني به عنوان يک سرگرمي، به زمين شناسان آماتور قرن ۱۹ بر مي گردد. بسياري از آنها صاحب کلکسيونهاي نفيس و ارزشمندی بودند و به علم زمين شناسي کمک فراوان نموده اند.

جمع آوري نمونه ها:

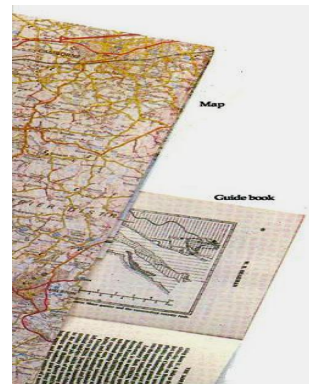
اصلي ترين ابزار مورد نیاز براي جمع آوري نمونه هاي زمين شناسي، چکش زمين شناسي است که بين ۰,۵ تا ۱ کيلو وزن دارد و همينطور يک دسته قلم با اندازه هاي مختلف. چکش زمين شناسي يک سر مربع شکل و يک سر اسکنه اي دارد که براي جدا کردن نمونه استفاده مي شود. اين چکش ها،

اختصاصي براي جمع آوري نمونه هاي زمين شناسي طراحي شده اند و چکش هاي معمولي براي اينکار مناسب نيستند چون بيشتر باعث شکستن و خرد شدن نمونه مي شوند.

برنامه ريزي دقيق:

کليه برنامه هاي صحرايي و سفرهاي جمع آوري نمونه، بايد کاملاً با استفاده از کتابها و نقشه هاي زمين شناسي، برنامه ريزي شود. اگر محل مورد نظر شما يک ملک خصوصي است، ابتدا بايد اجازه بگيريد. به همراه بردن يک دوست يا همراه فکر بسيار خوبي است. با اين حال اگر به تنهائي براي گشت صحرايي مي رويد، حتماً به کسي بگويد که کجا

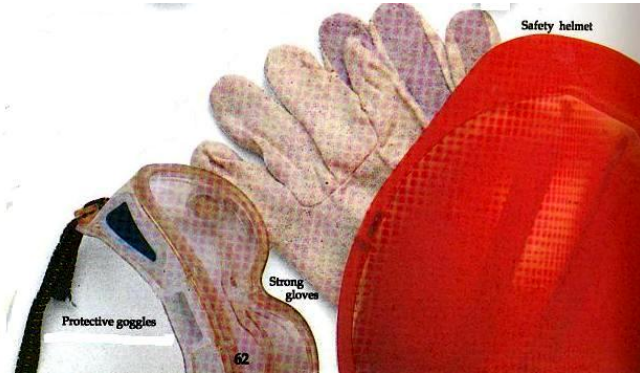

مي رويد. طرز کار با قطب نما _ compass را بدانيد و محل پيدا کردن هر نمونه را يادداشت کنيد.

عملیات صحرايي:

در طی قرن ۱۹ کارهای زمین شناسان باعث توسعه تکنیکهای جمع آوری نمونه در میدان کاری و نقشه گذاری نمونه ها شد.

لباس مناسب:

هنگام جمع کردن نمونه یا جدا کردن آن با چکش باید احتیاط فراوان نمود. به این ترتیب از آسیبهای احتمالی در امان خواهید بود. پریدن تراشه های سنگ و فلز به داخل چشم، ریزش کوه، سقوط از بلندی، جانوران خطرناک نظیر مارهای سمی، از جمله خطرات

احتمالی می باشند. استفاده از عینک های محافظ، کلاه ایمنی، دستکش، پوتین یا چکمه های بلند و محکم و لباسهای ضد آب شما را در برابر خطرهای احتمالی، بیشتر حمایت می کنند.

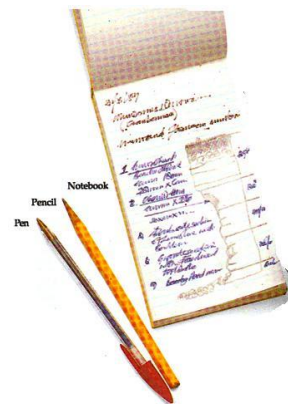
توجه:

هنگام جمع آوری نمونه های سنگ، کانی یا فسیل همواره این قوانین را به یاد داشته باشید و همیشه به آنها عمل کنید:

۱. پیش از ورود به املاک خصوصی، اجازه بگیرید؛
۲. حیات وحش منطقه را خراب نکنید و به آن آسیب نرسانید؛
۳. لباس مناسب بپوشید؛
۴. وسایل مناسب به همراه داشته باشید؛
۵. از ایجاد خطر برای خود و دیگران پرهیز کنید.

ثبت نمونه ها:

محل دقیق و جزئیات مربوط به یک نمونه بایستی در یک دفتر یادداشت، ثبت شود. نمونه را بدقت به وسیله برچسب یا قلم شماره گذاری کنید. گرفتن یک عکس از محل اولیه و طبیعی نمونه، به شما امکان فراهم ساختن یک مجموعه اطلاعات کامل و ارزنده از نمونه ها فراهم

می کند. هنگام تهیه عکس از نمونه، سعی کنید نوعی مقیاس برای مشخص کردن اندازه‌ی آن، در کنار نمونه قرار دهید.

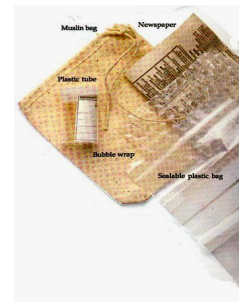
شناسایی نمونه:

نمونه‌ها را می‌توانید بر سر زمین با یک ذره بین یا بزرگنمایی ۱۰ بررسی کنید. در مکانهای معمولی با میکروسکوپ می‌توانید جزئیات بیشتری به دست آورید. مطالعه کتابها و دائره المعارف های مربوط به شناسایی سنگها و کانیها به شما کمک می‌کنند تا نمونه‌ها را بشناسید. به تدریج تجربه لازم را به دست می‌آورید. در صورت نیاز از افراد متخصص کمک بگیرید.

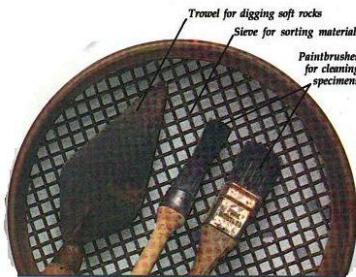
حمل نمونه:

هر نمونه باید به طور جداگانه در روزنامه یا سایر پوشش‌های محافظت‌کننده پیچیده شود تا از شکستن یا خراش افتادن بر آن جلوگیری شود. نمونه‌های بلوری بسیار شکننده و حساس هستند و بنابراین، باید در ظروف یا جعبه‌هایی با پوشش مناسب قرار گیرند و با کیسه‌های مناسب حمل شوند.

ابزار برای کارهای ظریف:

سنگهای خیلی ظریف که به یک نمونه چسبیده اند می‌توانند با شستشو در آب و برس کشیدن با یک برس نرم از نمونه جدا می‌شوند. سنگهای نرم مانند رس با یک کاردک تراشیده می‌شوند.

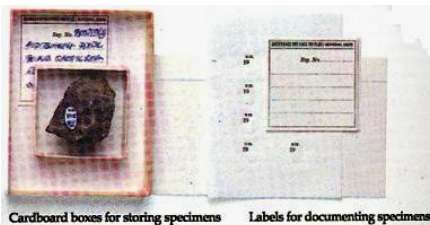

نگهداری کلکسیون:

به منظور پرهیز از خراب شدن نمونه‌ها، آنها باید در جعبه‌ها یا کشوهایی‌های جداگانه نگهداری شوند. برای این کار از قفسه‌هایی با کشوهایی کم عمق می‌توان استفاده کرد. بعضی از کانیها خیلی سریع خرد یا خراب می‌شوند. بعضی از آنها در شرایط ویژه نظیر رطوبت، دمای

بالا و نور مستقیم تغییر شکل یا حالت می‌دهند. بنابراین آنها باید پس از شناسایی در شرایط خاصی نگهداری شوند و خود این موضوع یک روش دسته‌بندی کلکسیون را سبب می‌شود.

ترجمه: سحرناز تاج بخش

منبع: Rocks & Minerals; by Dr. R.F.Symes